

Negativní jevy a bezpečí ve sportu

Metodický seminář trenérů a rozhodčích 22.-24. 11. 2024 - Prostějov

Zpracoval: Pavel Košárek

Zastřešující organizace

Národní sportovní agentura (NSA)

- [Platforma bezpečného sportu](#)
- - etický kodex (NSA se zavázala jej vydat)

Etický kodex ČSOS

- - bude navazovat na Etický kodex NSA

IOF

- [CODE OF ETHICS](#) – International Orienteering Federation (Etický kodex - IOF)
- momentálně z něj můžeme vycházet

Etické principy IOF

- Rovnost
- Fair play
- Respekt
- Integrita

Etické principy IOF

Rovnost

V orientačním běhu není přípustná diskriminace a obtěžování ostatních mimo jiné na základě rasy, postižení, rodinného stavu, pohlaví, sexuality, věku, politického nebo náboženského přesvědčení.

Všechny formy obtěžování, ať už fyzického, duševního, profesionálního, sexuálního nebo jiného, jsou přísně zakázány. Orientační běh podporuje začlenění všech stejně.

Etické principy IOF

Fair play

Fair play je hlavní zásadou v orientačním běhu.

Očekává se, že všechny osoby účastnící se orientačního běhu se budou chovat čestně. Všechny osoby musí jednat v rámci fair play a dodržovat pravidla sportu. Orientační běh se zavázal být sportem bez drog.

Etické principy IOF

Respekt

Orientační běh se vyznačuje vzájemným respektem a vlastní zodpovědností.

Se všemi osobami zapojenými do orientačního běhu se musí zacházet důstojně a ohleduplně.

Při sledování cílů tohoto sportu musí vedení orientačního běhu dbát na fyzickou a psychickou pohodu svých sportovců. Násilí a hrubé chování nelze tolerovat.

Etické principy IOF

Integrita

Všechny osoby podléhající tomuto kodexu budou při plnění svých rolí pro IOF nebo pro orientační běh obecně postupovat s náležitou péčí a pečlivostí. Rozhodnutí IOF budou činěna v souladu se zavedenými postupy, objektivně, spravedlivě a čestně a bezúhonně. Při využívání zdrojů se usiluje o hospodárnost, efektivitu a šetrnost k životnímu prostředí. Je třeba se vyvarovat střetu zájmů.

**Orientační
sporty = rodinný
sport**

Cítit se bezpečně

V orientačním běhu není přípustná diskriminace a obtěžování ostatních mimo jiné na základě rasy, postižení, rodinného stavu, pohlaví, sexuality, věku, politického nebo náboženského přesvědčení.

Všechny formy obtěžování, ať už fyzického, duševního, profesionálního, sexuálního nebo jiného, jsou přísně zakázány. (Etický kodex IOF 5.1. Rovnost)

Orientační
sporty =
rodinný sport

Odpovědnost

1. Pořadatelé
2. Trenéři a kluby

Odpovědnost - pořadatelé

- Komentátor – komentovat s respektem
 - bez znaků narážek a ponižování (výkon nestál za nic, sotva běží atd.)
 - osočování nějaké skupiny (klubu), jedince – nemají šanci se bránit (reagovat na komentátora)
- Sociální zařízení – (WC a sprchy či umývání) zorganizovat tak, aby byl dostatečný odstup či krytí a neuráželo obě pohlaví v různých věkových skupinách
- Občerstvení – minimalizovat prodej alkoholu viz zákon zák.č. 65/2017Sb. §14
 - dodržovat zákaz prodeje mladším 18 let
- Dodržovat: §14 zák.č. 65/2017Sb.

Odpovědnost - pořadatelé

Příležitostný prodej alkoholických nápojů

Alkoholické nápoje, s výjimkou lihovin podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího definici a popis lihovin⁶⁾ (dále jen „lihovina“), lze v rámci příležitostného prodeje prodávat na ochutnávce vína, ochutnávce částečně zkvašených hroznových moštů, farmářském a tradičním trhu, veřejnosti přístupné slavnosti, tradiční, kulturní, taneční a jim podobné akci; na veřejnosti přístupné sportovní akci lze v rámci příležitostného prodeje prodávat alkoholické nápoje obsahující nejvýše 4,3 % objemová ethanolu a víno.

Bez ohledu na výše uvedené však platí **úplný zákaz** prodeje a podávání alkoholu na akci určené pro osoby mladší 18 let (§11 odst. 2 písm. d) zák.č. 65/2017Sb.) , tj. míněno na akci primárně pořadatelem určené převážně pro osoby mladší 18 let (např. dětské dny, dětské soutěže).

Odpovědnost - pořadatelé

Nepořádat při oficiálních akcích ČSOS pивní štafety!

- Presentujeme se jako rodinný sport
- Jsme závislí na dotacích NSA – 65% příjmů ČSOS
- Pozor na média - sociální sítě (fotografie)
- Nemusí se nic stát, ale zranění pod vlivem alkoholu nelze podceňovat (špatná koordinace až otrava alkoholem) a případné následné ošetření ZS, by mohlo znamenat negativní jev spojení s OB.
- V případě zranění či ohrožení života osob mladších 18 let by vedlo k trestní odpovědnosti pořadatele a trenéra jako zodpovědné osoby.
- Řešilo se už před několika lety a ČSOS apeloval na všechny pořadatele a to především pořadatele vícedenních závodů.
- Na čas se pořádaly pивní štafety jako soukromé akce odděleně mimo centra závodů či kempů, čemuž nejde zabránit.
- Bohužel jsou pивní štafety zpět i v centrech závodů.
- Na fotky z těchto akcí se lze dostat přes sociální sítě.

Odpovědnost - pořadatelé

výsledků a doběhu do cíle. V případě, že nesouhlasíte s fotografováním, oznamte tuto skutečnost fotografovi.

DOPROVODNÉ AKCE

Pro děti i dospělé (při dostatečném zájmu a možnosti uspořádání), tj. páteční kros, sobotní pivní štafety apod. – nehodnoceno do celkových výsledků.

Sledujte stránku závodu v ORISu, vše bude postupně upřesněno.

PŘEDPIS, TRATĚ Závodí se dle platných pravidel OB, Soutěžního řádu soutěží sekce OB a Prováděcích předpisů k soutěžím sekce OB 2024. Tratě mají směrné časy přizpůsobeny vícedenním závodům. Kategorie H10N, D10N a HDR mají trať vyznačenou oranžovými fáborky.

PROGRAM

Čtvrtek 11. 7.: neměřený mapový trénink

Pátek 12. 7.: E1 – krátká trať, vyhlášení vítězů (pouze 1. místo v nejvyšší podkategorii věkové skupiny, vítězové D/H10F a všichni účastníci HDR), krosový závod „Vyběhni si beermanentku“

Sobota 13. 7.: E2 – klasická trať, vyhlášení vítězů (pouze 1. místo v nejvyšší podkategorii věkové skupiny, vítězové D/H10F a všichni účastníci HDR), pivní štafety, večerní party

Odpovědnost - pořadatelé

- Spíkr zve na podívanou v centru závodu (zároveň kemp) na pivní štafety...
- Když pomínu ty, kteří splňují podmínku 18 let, tak tím teoreticky oslovíme všechny náctileté v nižším věku, kteří následují své starší vzory!
- Čili:
 - vytváří se tím norma – oni to tak mohou vnímat
 - budou se jí chtít v budoucnu řídit – účastnit se, protože oni jsou borci
 - nechají se strhnout – nechtějí být vyřazeni ze své sociální skupiny (jinak se dostanou na okraj – forma šikany)
 - alkohol je návyková látka – čím mladší věk, tím se více fixuje
 - alkohol poškozují zdraví
 - alkohol zpomaluje (oddaluje regeneraci) – neslučuje se sportovním výkonem

Odpovědnost - pořadatelé

Párty

- nutná kontrola věku při prodeji alkoholu (před vstupem označit zápěstí páskou osoby mladší 18 let)
- i tak to nebude nikdy pod kontrolou, ale pořadatel se snažil opatření udělat
- pozor na silně stimuluující látky např. **extáze** (forma tablet)
„Extáze je nelegální droga typická víkendovým užíváním, která je rozšířena zejména v prostředí tanečních klubů a různých hromadných akcí. Extáze se svými účinky pohybuje na hranici mezi stimulačními a halucinogenními drogami.“
- je také na seznamu zakázaných látek při soutěži -
Stimulancia

<https://www.antidoping.cz/>

Odpovědnost - trenéři

Tréninkové skupiny

- nastavují podmínky a dávají příklad svým chováním při vedení tréninkových skupin (tréninky, závody, společenské akce) a tím předcházejí jakékoliv druhu šikany
- mají vždy plnou zodpovědnost za svěřence ve věku do 18 let